

**Az egység, magasabbegység hadtáp törzsek
vezető tevékenységének módszerei,
a harc hadtápbiztosításának megszervezése
és végrehajtása során**

*Lapos Mihály ezredes,
Kapus Gyula alezredes,
Kovács István alezredes,
Miller Jenő őrnagy*

A csapatok szervezetében, a harceszközökben végbement minőségi változások jelentősen növelték a csapatok lehetőségeit, ami megmutatkozik a tűz- és csapásmérő erő, a manőverező képesség növelésében és a szervezeti feltételek javulásában egyaránt. E változások a különböző vezetési szintektől sok irányú tevékenységet követelnek meg. A feladatok eredményesebb végrehajtása, az új szervezeti formák és a technikai eszközökben rejlő lehetőségek hatékony kihasználása szempontjából döntő fontosságú az alkalmazás és a vezetés alapvető kérdéseit érintő elvek egységesítése.

Az elmúlt években levezetett törzsvezetési és csapatgyakorlatok tapasztalatai azt igazolják, hogy ma már a magasabbegység hadtáptörzsek, sőt a legtöbb egyszintű hadtáp törzs is jól megalapozott adatokat szolgáltatnak a parancsnok elhatározásához, ezen túlmenően a harctevékenység hadtápbiztosítására tartalmas elhatározást dolgoznak ki.

A problémát abban látjuk, hogy a megalapozott, tartalmas elhatározás, a biztosítási tervekben rögzített feladatok terv szerinti kivitelezése, megvalósítása elmarad a követelményektől. Nincs megfelelő gond és figyelem a részfeladatok megszervezésére, végrehajtásuk irányítására.

A fentiek figyelembevételével az MN 5232 hadtáp törzs által 1973 október 15-én levezetett módszertani bemutató foglalkozáson az ezred és hadosztály hadtáptörzsek vezető tevékenységével összefüggő gyakorlati és elméleti kérdéseket tettük vizsgálat tárgyává. Azt igyekeztünk bemutatni, hogy a csapatok megbízható és folyamatos hadtápbiztosítása érdekében a hadtáp törzsek részéről milyen szervező tevékenységet kell kifejteni és a helyesen kidolgozott elhatározások végrehajtását milyen módszerekkel, rendszabályokkal kell biztosítani.

A bemutató foglalkozás alapvető célja az volt, hogy felhasználva az elmúlt évek során lefolytatott gyakorlatok gazdag tapasztalatait, felvilántsuk néhány módszerét és változatát annak a tevékenységnek, melyet az ezred és hadosztály hadtáptörzsek részéről meg kell valósítani a csapatok hadtápbiztosítására kidolgozott elhatározások maradéktalan megvalósítása érdekében. Célunk volt továbbá az, hogy a hadtáptörzsek vezető állománya szemléletének egységesítésével elősegítsük a meglévő hiányosságok megszüntetését, fokozzuk a hadtáp törzsek életképességét, összekovácsoltságának színvonalát.

A bemutató foglalkozás céljából kitűnt, hogy nem új dolgokkal foglalkoztunk, hanem a korszerű vezetési elvekre támaszkodva, a kialakult gyakorlatot foglaltuk rendszerbe és a hadtáp törzsek szervező tevékenységével összefüggő jó módszereket általánosítottuk.

NÉHÁNY GONDOLAT AZ ELÉRT EREDMÉNYEINKRŐL ÉS PROBLÉMÁINKRŐL

Ma amikor a hadtáptörzsek háborús vezetési felkészültsége további módszerbeni javításának feladatait vizsgáljuk, nyugodt lelkiismerettel kijelenthetjük, hogy az utóbbi években ez irányban végzett munkánk eredményes volt.

„A csapathadtápvezetés megszervezése és végrehajtása háborúban” című 1970-ben kiadott segédlet beváltotta a hozzáfűzött reményeket, mivel segítette egységesíteni — a korszerű összefegyvernemi harc hadtápbiztosítása vezetésével szemben támasztott követelményeket; — a hadtápvezetés feladatai lényegét és módszereit; — a hadtápokmányok tartalmát.

Az 1971—73. évi hadseregfejlesztési időszakban, a hadtáptörzsek állományának harcászati szak- és törzskiképzései során megkülönböztetett figyelmet fordítottunk: — a hadtápvezetés megszervezése és vezetése kérdései elméleti kimunkálásának továbbfejlesztésére; — a tömegesen rendszerbe állított új technikának, valamint a szervezeti változásoknak megfelelő hadtápbiztosítási módszerek kialakítására; — a hadtáp életképessége, megóvása és fenntartása érdekében szükséges vezető tevékenység elsajátítására.

A levezetett módszertani foglalkozásokon egységesítettük a vezetési pontokon folyó hadtápvezetés rendjét, a hadtápvezetési pontok telepítésének és áttelepítésének, valamint működtetésének módszereit.

A pk-i és törzsvezetési, valamint a harcászati gyakorlatokon fokozott követelményeket állítottunk a hadtápbiztosítás feladatai korszerű, komplex gyakoroltatását biztosító hadtápvezetés megvalósítására, a hadtápvezetési pontokon települő szervek összehangolt tervező-szervező munkájának biztosítására, a jó módszerek készsége fejlesztésére.

A közös erőfeszítéseink eredményeként a PK HTPH-ek: — zömében megfelelően értelmezik egységeik, magasabbegységeik részére meghatározott harcfeleladatok lényegét, azok hadtápbiztosításával szemben támasztott követelményeket; — helyesen ismerik fel az ellenség védelme áttörésének, valamint a támadás sikeres kifejlesztése hadtápfeleadatainak meg-

határozó fontosságát; — javaslataikban, a harc hadtápbiztosítására hozott elhatározásaikban megfelelően tükröződnek a hadtáp felkészítése, a hadtápkészlet elérése, a hadtáp csoportosítása, a tömegesen keletkező sérültek ellátása, a nap végi feltöltések és a folyamatos hadtápvezetés érdekében végrehajtandó feladatok; HVP-ok állományának helyes csoportosításával és esetenkénti párhuzamos tevékenységével zömében elfogadható ütemben és tartalommal kerülnek kidolgozásra a hadtápbiztosítási tervek, munkatérképek, a hadtápparancsok és intézkedések.

A kétségtelenül jelentős fejlődés mellett a PK HTPH-ek és törzseik egyrészen vezető tevékenységében továbbra is visszatérő hiányosságok tapasztalhatók:

— a HVP-ok vezető állományát nem minden esetben a feladatoknak megfelelően csoportosítják;

— a HVP összekötő csoport szervezett munkájára nem támaszkodnak;

— esetenként tapasztalható az is, hogy az elhatározások nem tükrözik azokat a döntéseket, melyeknek alapul kell szolgálni a harc hadtápbiztosításához;

— esetenként bonyolultak és áttekinthetetlenek a PK HTPH-ek és törzseik által kidolgozott hadtápbiztosítási tervek, s nem szolgálnak alapul a harc hadtápbiztosítása érdekében kiadandó hadtápbiztosítási intézkedésekhez;

— a kidolgozott parancsok és intézkedések terjengősek, hiányzik belőlük a konkrét feladatokat szabályozó tartalom.

Még számos példa sorolható lenne, ehelyett azonban célszerűbbnek tartjuk azoknak a legfontosabb következtetéseknek a levonását, amelyek hozzásegítenek a hadtápvezetés színvonala további jó ütemű emelése feladatainak számbavételéhez. Ezek a következők:

— a PK HTPH-ek és törzseik — néhány kivétellel — képesek megbízhatóan megtervezni, megszervezni és vezetni a csapatok harca hadtápbiztosítását. A hadtápvezetés rendje és okmányai kielégítően egységesítettek. Alapvető javulást a vezetési módszerek hatékonysága javításában kell elérni, s ehhez elengedhetetlen a hadtáp vezető állomány elméleti és gyakorlati ismereteinek folyamatos, koordinált célkitűzéseken alapuló gazdagítása;

— a PK HTPH-ek zöme, különösen egység szinten mindent maga akar intézni, nem támaszkodik kellően törzsére, elsősorban a htp. törzsfőnökre, illetve a htp. terv. szerv. tisztre;

— az alárendeltek jelentési fegyelmezetlenségei, a vezetési pontok közötti és a vezetési pontokon belüli tájékoztatás elhanyagolása következtében a döntések sok esetben, nem kellő megalapozottsággal kerülnek meghozásra;

— a „munkagrafikonok” megjelenése mellett sem történik meg sok hadtáptörzsből a főfeladatokért való felelősség és ennek megfelelő módszerek meghatározása;

— gyakran hiányos és elmarad a PK HTPH-ek által hozott, zömében helyes elhatározások végrehajtását biztosító szervező munka a htp. tőf-ök, terv. szerv. tiszték és szolgálatiág-főnökök részéről. Különösen jelentkezik ez az anyagellátás és szállítás részletes megszervezésének el-

mulasztásában, valamint a feladatok lejtuttatásáért érzett felelősség hiányában;

— a PK HTPH-ek és törzseik egyrésze még nem ismerte fel a „külső” és „belső” együttműködés feszes megszervezésének fontosságát, így a szükséges fogások és módszerek kialakítottsága hiányos;

— a hadtápvezetés megvalósítása során még nem alakult ki megfelelően a döntésre jogosult főnökök és a döntés végrehajtását ténylegesen irányító hadtápegység parancsnokok és törzseik közötti módszeres „munkaelosztás”;

— sok helyen tapasztalható még a híradó eszközök alkalmazásától való idegenkedés.

A KÖVETKEZŐ HARCNAP HADTÁPBIZTOSÍTÁSA TERVEZÉSÉNEK MÓDSZEREI

Amíg a hadosztály hadtáp részéről a következő harcnapra kiadott intézkedések végrehajtásának megszervezése zászlóalj hadtáp szintig bezárólag megtörténik, a hadtápvezetés néhány sajátos követendő módszerre a következőkben kívánunk rámutatni.

A harcnap során a következő napi harctevékenység hadtápbiztosításának megszervezése érdekében a harcnap második felétől a magasabbegység, egység HVP vezető állományát a kettős — párhuzamos — feladatnak megfelelően újra kell csoportosítani. Ez azt jelenti, hogy létre kell hozni a magasabbegység HVP-ján a HTP TÖF, egységnél a htp. tervező-szervező tiszt vezetésével egy munkacsoportot, mely az adott harcnap hadtápbiztosítási feladatait végzi, s emellett ki kell jelölni mindkét vezetési szinten a PK HTPH vezetésével a harcálláspontra előremenő hadtáp operatív csoportot, mely a következő harcnap hadtápbiztosításának megtervezésével, megszervezésével, az előzetes intézkedés kiadásával foglalkozik. A bemutató foglalkozáson a hadosztály és az ezred hadtápvezetési pontjainak csoportosítását, valamint a párhuzamos munka rendjét egy változat szerint az 1., 2., 3. vázlatokban rögzítettek alapján alakítottuk ki. Ez a csoport a harcállásponton munkáját az alábbi módon végezte. Miután a PK HTPH részt vett a PK-nál a feladattisztázáson, az abból adódó feladatok és az előjáró szakmai intézkedése alapján megszervezte az operatív csoportja munkáját, melynek során ismertette a munkatérképen rögzített adatok szerint az *előjáró parancsnoknak* a harc megvívására vonatkozó *elgondolásának lényegét*, a hadosztály helyét, szerepét, alkalmazásának rendjét és ismertette, értelmezte az *előjáró szakmai intézkedését*.

Intézkedett:

— a hadtáp tervező-szervező tiszt felé, hogy rögzítse a munkatérképen az előjáró hadtáp bázisait, a saját hadtápegységek tervezett települési helyeit, az után- és hátraszállítási, valamint a harántutakat; mérje fel a várható harctevékenység körleteinek gazdasági állapotát; készítse el a nagybani szállítási számvetést és ítélje meg a rendelkezésre álló szállító kapacitás függvényében a szállítási feladatok megoldásának lehetőségeit;

— az üzemanyagszolgálat főnök felé, hogy készítsen számvetést az üzemanyagfelhasználásról, a csapatok várható alkalmazásának megfelelően a terep, az időjárás figyelembevételével; *dolgozza ki* az egységek hajtóanyaggal történő feltöltésének rendjét, *adja meg* a szállítótér igényét a htp. tervező-szervező tisztnek;

— az egészségügyi szolgálat főnök felé, hogy készítsen számvetést az ellenség lehetőségeinek és várható behatásainak figyelembevételével az eü-i veszteségről; *mérje fel* az egészségügyi ellátás, valamint a sérültek ezredsegélyhelyről történő hátraszállításának lehetőségeit, *tegyen javaslatot* a htp. tervező-szervező tisztnek az üresen visszatérő szállító gépjárművek sérültek hátraszállítására történő felhasználására;

— a fegyverzeti szolgálat főnök felé, hogy együttműködve a törzsfőnökkel, a légvédelmi főnökkel és a tüzerfőnökkel, *készítsen számvetést* csapatonként a várható lőszerfelhasználásról és a biztosítás rendjéről; *adja meg* a szállítótér igényét a htp. tervező-szervező tisztnek;

— a HVP összekötő tiszt felé, hogy miután rögzítette a kapott harc feladatot, az előljáró hadtáp parancsával — intézkedésével — induljon vissza a HVP-ra; *tegyen jelentést* a hadtáp törzsfőnöknek a ho. feladatáról; *adja át* az előljáró hadtáp parancsát — intézkedését — azzal az utasítással, hogy a napi ellátás irányítása mellett *indítsa be* a következő napi harc hadtápbiztosításával kapcsolatos tervező munkát.

A PK HTPH miután kiadta intézkedéseit az operatív csoportja részére, biztosítson időt a jelentések összeállítására. Ezt követően az általa meghatározott sorrendben *meghallgatta* szolgálatiág-főnökeket, melyet *olyan módszerrel* hajtott végre, hogy *konkrét kérdéseket tett fel* a jelentése megtételéhez szükséges adatokra vonatkozóan. A jelentett *adatokat* menetközben *mérlegelte*, a szükséges mértékben *munkafüzetében* és *munkatérképén* rögzítette.

A PK HTPH által összeállított jelentés szempontjait egy változat szerint a 4. sz. vázlat tartalmazza. Itt meg kívánjuk említeni, hogy ha a szakmai előljárónak teszünk jelentést, akkor ki kell térnünk — a kialakult harcászati helyzetre, (ellenség és saját); a kapott feladatokra; — a pk. elhatározásának lényegére is. A PK HTPH a bemutató foglalkozáson mielőtt jelentését a PK-nak megtette *intézkedett* operatív csoportja felé, hogy a tervező-szervező tiszt vezetésével dolgozzák ki az *előzetes hadtáp intézkedést*. Hangsúlyozta azt, hogy az intézkedésben csak azokkal a kérdésekkel foglalkozzanak, amelyek a PK HTPH-i jelentés összeállítása során már véglegesnek tekinthetők, és ami szükséges, illetve alkalmas az alárendeltek munkájának befolyásolására. Az operatív csoport a bemutató foglalkozáson az előzetes intézkedéseket *előre elkészített perforált nyomtatvány úrlapokon* dolgozta ki egységenként 2—2 pld.-ban. Az előzetes intézkedés *tartalmát* tekintve, az 5. számú vázlaton rögzített szempontok szerint került összeállításra.

Miután a PK HTPH megtette jelentését a PK-nak visszament a harcállásponton tartózkodó operatív csoportjához. *Tájékoztatta* nevezetteket a PK *döntéseiről*, *ellenőrizte* a kidolgozott előzetes *intézkedéseket*, azokon a *szükséges pontosításokat* elvégezte, majd az egységek egy-egy példányát magához vette. Intézkedett csoportja felé: — *menjenek vissza* a HVP-ra; — a tervező-szervező tiszt *tegyen jelentést* a HTP TÖF-nek

a bekövetkezett változásokról; — *adja át* az előzetes intézkedések másodpéldányait; — a csoport tagjai a HVP-on a HTP TÖF utasításai alapján *dolgozzák ki* a következő napi harc hadtápbiztosítási tervének összeállításához szükséges részletes számvetéseket; — *szolgáltassanak* konkrét adatokat a HTP TÖF-nek a htp. intézkedés kidolgozásához.

A PK HTPH ezután visszament a harcállásponton a felállított tájékoztató sátorba, ahol *meghallgatta* a már jóváhagyott PK-i *elhatározást* és *együtműködési* utasítást. *Átadta* a berendelt PK-ok részére az *előzetes intézkedést*. Itt hangsúlyozni szeretnénk, hogy a következő napi harc htp. biztosításához szükséges *adatok lejtuttatásának más módjai* is vannak, mint pld.: *ök. tisztek* berendelése a HVP-ra, s ott részükre szóban intézkedés kiadása, vagy a csapatoknál rendszerben levő *vezetési táblák felhasználásával* rövid intézkedés leadása *híradó eszközökkel*. Lényeges szempont az, hogy bármely módszerrel is kerül az előzetes intézkedés a csapatokhoz, azok vételét minden esetben nyugtázni kell az alárendeltekkel.

Egység szinten a harcállásponton ténykedő htp. operatív csoport a PK HTPH vezetésével a *fent leírtak* alapján *állította össze* a PK felé megteendő *jelentést*. Tekintettel arra, hogy ezen a szinten *írásos htp. intézkedés* kidolgozása nem követelmény a következő napi harc hadtápbiztosításának *rendjét* a PK HTPH a harcálláspontra berendelt *zászlóaljparancsnokok* részére *szóban* adta ki abban az időszakban, amikor a PK *elhatározását kihirdette*, illetve amikor a PK a harc megvívásával kapcsolatos *együtműködési utasításait kiadta*. Az előzetes intézkedések *kiadásának* egység szinten *nemcsak* ez az *egy módja* van. Megoldható ez a munkafolyamat úgy is, hogy az ezred HVP-ra berendelt *vételező* tiszthelyettesek részére *adják meg szóban* a htp. biztosítási feladatokat, melyet nevezettek *füzetben rögzítenek*, s azt a PK HTPH — ha már a HVP-on tartózkodik, — annak távolléte esetén, a tervező-szervező tiszt *aláírásával megerősít* stb.

Mindkét szinten a harc hadtápbiztosításának tervezése, szervezése, — az elhatározás kialakítása, a jelentések összeállítása és megtétele, az előzetes intézkedések kidolgozása stb. — *meghatározott, előre kidolgozott munkagrafikon* alapján történt, melynek tartalmi és formai változatát a 6. sz. vázlat foglalja magába. A *munkagrafikon csak ötórás időtartamú*, a harc hadtápbiztosításával kapcsolatos összes tervező-szervező és végrehajtó tevékenységet nem foglalja magába. Ebből eredően *azok teljes kiművelését* a csapatok *hadtáp törzseinek* kell *elvégezni*.

A HARCNAPI FELADATOK HADTÁPBIZTOSÍTÁSÁNAK VEZETÉSE

Az 1973 május hónapban levezetett módszertani foglalkozáson bemutattuk a hadosztály és ezred hadtápvezetési pontok telepítésének, áttelepítésének rendjét az ott-tartózkodó állomány célszerű csoportosítását. Tekintettel arra, hogy a foglalkozáson sokan nem voltak jelen, az 1973 októberi bemutató foglalkozáson a maeg. és az egység PK HTPH-ek

részére ismételten bemutatásra került a HVP-ok telepítésének, állományuk csoportosításának egy célszerű változata tablóról, melyet az 1., 2. sz. vázlatok tartalmaznak.

A vázlatokat vizsgálva megállapítható, hogy a HO HVP alapvetően négy csoportra tagozódik, úgymint *I. számú* vezetési csoportra, *II. számú* vezetési csoportra, *híradó* csoportra, *őr- és kiszolgáló* csoportra.

A harc hadtápbiztosításának folyamatos vezetése szükségessé teszi az *I. számú* vezetési csoport megosztását is, melyből létre kellett hozni a *felderítő és előkészítő* csoport vezető állományát, a *HO HVP operatív csoportját*, valamint a *tömegpusztító fegyverekkel mért csapások értékelését és felszámolását irányító operatív csoportot*.

Az adott harcnap hadtápbiztosításának vezetése bonyolult feladat, ezért szükséges a HO HVP-ra a fentiekén kívül az *I. számú* vezetési csoporton belül a különböző munkacsoportok létrehozása. A foglalkozáson ezt a csoportosítást az alábbi változat szerint alakítottuk ki: — *egyik munkacsoport élén* a PK HTPH, a tervező-szervező tiszt, az egyik szolgálatiág-főnök és egy rajzoló, — a *másik munkacsoport élén* a HTP TÖF, két szolgálatiág-főnök és rajzoló került beosztásra. Elképzelésünk szerint a két csoport egymást váltva vezetni tudja az adott harcnap hadtápbiztosítási feladatait.

Egység szinten a HVP állományát is csoportosítottuk. Ennek *egy változata* az alábbi volt: — *vezetési csoport*, mely a hadtápbiztosítás megszervezésével, megtervezésével és a feladatok végrehajtásának irányításával foglalkozott; — *kiszolgáló csoport*, melynek feladata a HVP-on levő állomány ellátása, kiszolgálása, őrzése stb. A harcnap folyamatos hadtápbiztosítási feladatainak vezetése érdekében *ezred szinten is meg kellett osztani a vezetési csoportot*. A bemutatón ez az alábbiak szerint történt: — *egyik csoportban* a PK HTPH vezetésével az eü. szolg. főnök, a ruh. szolg. főnök és egy fő őrnök; — a *másik csoportban* a tervező-szervező tiszt vezetésével az elm. és üza. szolg. főnökök, esetenként az ellátó szd. pk., valamint egy fő őrnök került beosztásra.

A bemutatón hangsúlyoztuk, hogy a HVP-ok állományának, ezen belül a *vezető szervek ilyen csoportosítása biztosítja* a harcnap folyamán: — a funkcionális működést, — a vezető erők megosztását, — a szükséges pihentetést, — előre nem látható események irányításának átvételére a szükséges tartalék vezetési szerv aktivizálását.

A foglalkozás további részében bemutattuk a htp. törzsek által kidolgozott hadtápbiztosítási tervet és a terv mellékleteit, illetve egység szinten a PK HTPH munkatérképét és munkafüzetében kidolgozott számvetéseket. A terv és mellékletei, illetve a munkatérkép egy változatát a 7., 8., 9. sz. vázlatok szerint kiadjuk, melyet nem tekintünk dogmának, de a szemlélet egységesítését kívánjuk elősegíteni.

A továbbiak során a munkagrafikon szerint a PK HTPH jelentett a PK-nak a harcnap hadtápbiztosításának rendjéről.

A bemutató foglalkozáson érzékeltetni kívántuk azt, hogy miután a PK HTPH a hadtápbiztosításra vonatkozó jelentését a PK jóváhagyta, a hadtáp törzs, valamint a HTP aeg. pk-ok részére ismerteti végleges elhatározását és feladatokat szab. Ez jutott kifejezésre abban, amikor a PK HTPH a szolg. ág-főnökök és az ellátó z. pk. felé intézkedett a követ-

kező napi harc *hadtápbiztosítási feladatai* eredményes *végrehajtása* érdekében. Tartalmát tekintve az ello. z. pk. felé az *intézkedés* magába foglalta: — kinek, hol, milyen és mennyi anyagot kell az adott napon átadni, — az előjáró tagozatból átvételre kerülő anyagok mennyisége, helye, ideje, — az AÁP-ok tervezett helyei, berendezésükért való felelősség; az ello. z. aeg-einek csoportosítása, előrevonásának rendje, az előrevonás útvonalai, a tervezett elhelyezési körletek; — a TS feladatai; — a htp. aeg-ek őrzésének és védelmének, a tömegpusztító fegyverek elleni védelmének fontosabb rendszabályai; — az üresen visszatérő szállító járművek sérültek kiürítésére történő igénybevételének rendje stb.

Az elmúlt években végrehajtott gyakorlatok értékelése során *szükségessé vált a hadtáp készenlét tartalmának helyes értelmezése*. A bemutató foglalkozáson e kérdés fontosságára is *súlyt helyeztünk*, mert véleményünk szerint a harcnap hadtápbiztosítása a meghatározott *hadtáp készenlét elérésével kezdődik*. A bemutató során a harc megszervezése és a harctevékenység különböző időszakában a htp. készenlét tartalmát a 10. sz. vázlaton rögzítettük. Ugyanakkor az űza. szolg. főnökkel, valamint, az ellátó z. pk.-kal jelentettük az adott harcnapra vonatkozóan a htp. készenlétének elérése érdekében végrehajtott feladatokat. Az egyes jelentések az alábbiakat tartalmazták.

Az űza. szolg. főnök jelentette: — hogyan csoportosítja az űza. raktár állományát, anyagi eszközkészleteit; — az űza. raktár állományát hogyan készítette fel a várható feladat végrehajtására; — milyen készleteket tervezett létrehozni az alárendelteknel és a saját raktárnál, azok lépcsőzése megtörtént-e; — milyen fogyasztási normákat határozott meg; — a feladatok lejuttatását hogyan biztosította; — személyes ellenőrzése alapján felkészült-e a raktár a feladatai végrehajtására.

Az ellátó zpk. a harcnap hadtápbiztosítási feladatai végrehajtására vonatkozóan — az ellátó zászlóalj készenlétéről *az alábbiakat jelentette:* — a htp. alegységek tervezett csoportosítása végrehajtásának helyzete; — a tervezett csoportosításban levő erők — személyi állomány — felkészítésének állapota; — az anyagi eszközkészletek elrendeltek szerinti megalakíttósága; — a gépjárművek, egyéb htp. technikai eszközök felkészítésének helyzete; — a tervezett körletekben, az alegységek előrevonása során az őrzés és védelem, a tömegpusztító fegyverek elleni védelem rendszabályai érdekében foganatosított rendszabályok; — a TS állománya konkrét feladatai, illetve azok végrehajtása feltételeinek biztosíttósága; — a körletekben, a menetek végrehajtása során a vezetés, a jelentések megtételének rendje.

Az anyagi eszközökkel való manőverek végrehajtásának irányítása a hadtáptörzs *egyik legfontosabb feladata*. E téren a feszítettség a határátlépés, az ellenség főellenállási vonalának áttörése, valamint a nap végi anyagszállítások végrehajtása időszakában jelentkezik. Az anyagi feltöltések — szállítások — időbeni végrehajtása megköveteli minden szinten a grafikus szállítási tervek kidolgozását.

A szállítási feladatok eredményes végrehajtása igényli, hogy minden szinten el tudjanak számolni a feladatok végrehajttóságának helyzetéről. Ez csak akkor lehetséges, ha az ellátó szd., ellátó z. pk-ok a száll. eszközök felhasználásának helyzetét mindenkor ismerik. A foglalkozás

egy mozzanatában a 11. sz. vázlat szerint *bemutattuk a szállító eszközök felhasználásának helyzetéről vezetett nyilvántartás egy lehetséges változatát, melynek kidolgozását a parancsnoki és törzsvezetési, valamint a harcászati gyakorlatokon célszerűnek tartunk. E nyilvántartás lényege, hogy az aeg. pk-ok az adott harcnap bármely időszakában képesek jelenteni a szállítási feladatok végrehajtottságának helyzetét (mely aeg-től, hány gk. mely területen, milyen anyagok szállítását végzi, mely aeg-től, hány száll. gk. üres, vagy terhelt az elhelyezési körletben).*

A HDS várható alkalmazási irányjaiban a terep értékelése alapján levontuk azt a következtetést, hogy különösen hosszirányú utakban a hadművelleti terület szegény. A második lépcsők előrevonásának a harcnap-i szállítási feladatok zökkenőmentes végrehajtása, de általában a harc htp. biztosítási feladatainak megtervezése, megszervezése és gyakorlati végrehajtása, feszes koordinált tevékenységet — együttműködést — igényel a PK HTPH, a fegyvernemi főnökök, az alárendelt egységek vonatkozásában. E kérdés egységes értelmezése céljából a bemutató során a 12. sz. vázlaton ezeket kiműveltük, illetve közreadtuk.

A harcnapon a *hadtápbiztosítás folyamatos vezetésének* elengedhetetlen *feltétele* a harc és a hadtáphelyzet *állandó ismerete*. Ennek alapvető követelménye, hogy a híradás több csatornán biztosított legyen, a HVP összekötő tiszt szolgálata eredményesen tevékenykedjen, az alárendelt htp. törzsek jelentésüket időben megtegyék. Amennyiben ezek a feltételek nem biztosítottak az adott harcnapra, a hadtápbiztosítást vezető munkacsoport tevékenységét nem tudja eredményesen végezni. A *bemutató* foglalkozáson a *htp. törzs munkáját* a következő módon kívántuk *érzékeltetni* — bemutatni: — egy alárendelt egység a négyórás helyzetjelentése idején adatokat szolgáltatott a keletkezett eü-i és anyagi veszteségekről; — ugyanebben az időben a HVP összekötő tiszt jelentette, hogy meghozta a harcálláspontról a csapatok harcászati helyzetét — melyet a 13. sz. vázlat tartalmaz —, valamint a parancsnok intézkedéseit. Az ello. z. pk. által kiküldött Fecs. pk. jelentette, hogy a tervezett AAP helyét az ellenség visszamaradt erői mérgező anyaggal szennyezte, a maeg. HVP-ot felderítette. A PK HTPH *vezetésével* a HVP-on *tevékenykedő munkacsoport értékelte* a kialakult harcászati és hadtáphelyzetet, a *munkatérképen* azt *rögzítette s kialakította* a jelen helyzetnek legmegfelelőbb *elhatározást*. A PK HTPH az *alábbi tevékenységet* *végezte*: — engedélyt kért a PK-tól a *HVP áttelepítésére*; — intézkedett az új AAP *helyének* kijelölésére és felderítésére; — a menetben levő *szállító oszlopok átirányítására*; — *értesítette* az alárendeltet a HO HVP, valamint az új AAP *helyének változásáról* és működőképességének idejéről; — az *ezredsegélyhelyeken levő sérültek* hátraszállításának megszervezésére. Megkívánjuk jegyezni, hogy *információ gyűjtése* nemcsak az általunk bemutatott módszerek útján valósulhat meg. *Ilyenek lehetnek* még az alábbiak is; — a HVP-on a *különböző fegyvernemi törzsek* részére *beérkezett adatok közlése, továbbítása*; — a csapatok *hadtáph* *törzsei által felterjesztett napi összefoglaló jelentések*; — *szükség esetén* a fontosabb irányokban *tevékenykedő csapatok htp. törzseinél a személyes érintkezés — kapcsolat — felvétele*; a H és a HVP közötti *folyamatos, kölcsönös tájékoztatás* stb.

ÖSSZEGEZETT KÖVETKEZTETÉSEINK

A bemutató foglalkozáson csak az általunk megítélt fontosabb témák kerültek bemutatásra. Azok megtekintése után azonban elmondhatjuk, hogy csak úgy valósítható meg a harc hadtápbiztosításának vezetése ha:

— mindig az adott helyzetnek megfelelően csoportosítjuk a HVP-ok állományát;

— az előre kiművelt munkagrafikon szerinti feladatok végrehajtásáért a felelősségelosztás megtörténik;

— a harc hadtápbiztosítási feladatainak megtervezése, megszervezése koordinált együttműködés útján történik meg;

— az alapvető döntésekhez a szükséges adatok időben biztosítottak, s összhangban vannak térben és időben a harc feladatokkal;

— időben és csak a szükséges kérdésekre történik intézkedés, megteremtődik annak lejuttatási feltétele;

— a kiadott intézkedések végrehajtási feltételei minden körülmények között biztosítottak;

— a kiadott intézkedések végrehajtásának ellenőrzésére megfelelő figyelmet fordítunk;

— a HVP-okon megteremtjük a működés feltételeit (ellátás, pihenés, biztosítás stb.).

(A 4., 5. és 8. sz. vázlat a cikk végén, az 1., 2., 3., 6., 7., 9., 10., 11., 12. és 13. sz. vázlat a folyóirat végén található.)

4. sz. vázlat „Az eg., maeg. htp. törzsek vezető tevékenységének módszerei a harc htp. biztának megszervezése és végrehajtása során” c. cikkhez

A PK HTPH JELENTÉSÉNEK SZEMPONTJAI

(M i n t a)

A hadosztály- (ezred-) parancsnok a harctevékenységre vonatkozó elhatározásában rögzíti a hadtáp megszervezésének fő kérdéseit és a harc anyagi, technikai, egészségügyi biztosításának feladatait és döntést hoz az alábbi kérdésekben: — milyen legyen a harctevékenység elgondolásának megfelelően a hadtáp főerőinek, eszközeinek csoportosítása és manővere; — melyek legyenek az után- és hátraszállítási útvonalak; — az anyagi eszközkészleteket hogyan kell lépcsőzni, mikorra, hol, milyen készleteket kell képezni; — a csapatok részére mik legyenek a fogyasztási normák; — mi az anyagi eszközök szállításának, a csapatok feltöltésének rendje, sorrendje; — mi a technikai biztosítás rendje; — hogyan kell megoldani az egészségügyi biztosítást; — mi a csapatok és a hadtápszervek együttműködésének rendje, alapvető tartalma; — a hadtáp megerősítéséhez milyen erőket és eszközöket honnan biztosít; — milyen legyen a hadtápvezetés rendje.

A fenti kérdések a PK számára rendkívül fontosak, ezáltal azok jelentésére rendszerint sor kerül. A fentiekből eredően a PK HTPH jelentésének összeállításakor törekedjen arra, hogy az rövid, lényegremutató és szabatos legyen. Biztosítsa a PK számára a megfelelő tájékozottságot a htp. helyzetről, feladatairól, lehetőségeiről, problémáiról. Tartalmi szempontból a jelentés foglalja magába:

- a hadtáp előtt álló alapvető feladatokat;
- a feladatok végrehajtásához rendelkezésre álló erőket és eszközöket;
- javaslatait a várható harctevékenység hadtápbiztosításának megszervezésére és végrehajtására, valamint a htp. vezetés rendjére;
- a pk. által foganatosítandó rendszabályokra;
- következtetéseit arra, hogy a htp. előtt álló feladatokat a rendelkezésre álló erőkkel és eszközökkel hogyan, milyen módon és mértékben képes megoldani;
- kéréseit a htp. megerősítéséhez szükséges erők és eszközök biztosítására.

5. sz. vázlat „Az eg., maeg. htp. törzsek vezető tevékenységének módszerei a harc htp. bizt-ának megszervezése és végrehajtása során” c. cikkhez

A PK HTPH ÁLTAL KIADÁSRA KERÜLŐ ELŐZETES INTÉZKEDÉS TARTALMA

(M i n t a)

A másnapi harctevékenység hadtápbiztosítására vonatkozóan a maeg. PK HTPH írásban, az egység PK HTPH szóban előzetes intézkedést ad ki a harcálláspontra berendelt parancsnokok részére. Az előzetes intézkedés összeállításánál törekedni kell a rövid, világos megfogalmazásra. Tartalmát tekintve foglalja magába:

- a készlet képzés mértékét, idejét;
- a várható fogyasztási normákat (csak a PK HTPH alárendeltségébe tartozó szolgálati ágakra vonatkozóan);
- a tervezett anyagkiszállítások mennyiségét, időpontjait, helyeit;
- a sebesült ellátás mérvét, hátraszállításuk tervezett helyét;
- a HVP tervezett települési helyét, áttelepülésének irányát.

„MINTA”
TITKOS!

8. sz. vázlat „Az eg., maeg. htp. törzsek vezető tevékenységének módszerei a harc htp. bizt-ának megszervezése és végrehajtása során” c. cikkhez

Készült: 1 eredeti pld.-ban

Egy példány: ..... lap

1. sz. példány

Sfsz.: .....

MELLEKLETEK A HADTÁPBIZTOSÍTÁSI TERVHEZ

TARTALOMJEGYZÉK

1. Elgondolás a ..... g. löv. ho. .... harcának hadtápbiztosítására	—	—	—	.....	lap.	
2. Egy javadalmazás adatai	—	—	—	—	.....	lap.
3. Anyagi biztosítás (nagybani)	—	—	—	—	.....	lap.
4. Anyagi biztosítás (részletes)	—	—	—	—	.....	lap.
5. Szállítási számvetés (nagybani)	—	—	—	—	.....	lap.
6. Szállítási számvetés (részletes)	—	—	—	—	.....	lap.
7. Várható eü-i veszteség, száll. eszköz biztosítás a sérültek kiürítésére	—	—	—	—	.....	lap.
8. Ho. htp. híradás vázlata (rád. és vezetékes)	—	—	—	—	.....	lap.
9. Erő- és eszközelosztás	—	—	—	—	.....	lap.
10. Utalások rendje	—	—	—	—	.....	lap.

ELGONDOLÁS

a g. .... löv. ho. .... harcának hadtápbiztosítására

A harc hadtápbiztosítására kialakított elgondolás az elhatározás kényes része, ezért abban a következő kérdésekre célszerű választ adni:

— a hadláp főerőkifejtését melyik irányban, mely csoportosítások tevékenységének hadtápbiztosítására kell összpontosítani;

— a htp. egységek milyen csoportosításban, hány lépcsőben lesznek elhelyezve, előrevonásuk milyen ütemben történik;

— mikor, milyen főbb anyagi eszközkészletekkel fognak rendelkezni az alárendelt egységek, al-egységek és a saját htp. raktárak;

— milyen fogyasztással lehet számolni összesen a harcnapon és a harcnap egyes időszakaiban;

— milyen nagyságrendűek a szállítási feladatok, milyen erők és eszközök bevonása szükséges azok végrehajtásához;

— milyen eü-i veszteséggel lehet számolni a harcnapon, milyen mértékű lehet az eü-i ellátás mérve, milyen erők szükségesek az eü-i ellátáshoz, hová kerülnek a sérültek hátraszállításra, kinek az eszközeivel;

— milyen technikai veszteségekkel lehet számolni a harcnapon, milyen mértékű lesz a technikai biztosítás rendje, kinek az erői oldják meg a javítási, vontatási feladatokat;

— hogyan lesz megoldva a htp. tömegpusztító fegyverek elleni védelme, őrzése és védelme;

— hogyan, honnan lesz biztosítva a harc htp. biztosításának vezetése.

ANYAGI BIZTOSÍTÁS A ..... HO. HARCÁNAK ..... NAPJÁN — RÉSZLETES —

A biztosítás íteme		Szilárd anyag										Folyékony anyag				Száll és foly. ag. összesen				
		Lőszer						Élelem				Benzin								
		Lövész				stb.	Össz.	Élelem				Egyéb anyag		Összesen			Benzin			
		Van	Fogy.	Bizto- sítás	Lesz	I	Bizto- sítás	Van	Fogy.	Bizto- sítás	Lesz	Bizto- sítás	Bizto- sítás	Van	Fogy.		Bizto- sítás	Lesz	Bizto- sítás	T.
A csapatok megnevezése		Ja.	T.	Ja.	—	T.	Ja.	T.	Ja.	T.	T.	Ja.	T.	Ja.	T.	Ja.	T.			
..... g. löv. e.	határátlépéshez																			
	a fő ellenállási vonal áttöréséhez																			
	a harcnap további idején																			
	a harcnapon összesen																			
Mind- össze- sen	határátlépéshez																			
	a fő ellenállási vonal áttöréséhez																			
	a harcnap további idején																			
	a harcnapon mindösszesen																			

Megjegyzés: — Az egyes anyagnemeknél minden anyagfajtát fel kell tüntetni és összesíteni kell.
— Az egyes csapatokat minden maeg. saját igénye sszerint tünteti fel (pl.: hat egység + közvetlenek).

SZALLÍTÁSI SZÁMVETÉS — RÉSZLETES —

Az egységek megnevezése	Lőszer			Élelem			Egyéb ag.			Szilárd ag. össz.			Folyékony ag.			Szil. és foly. ag. összesen				
	Szállítandó t	A száll. biztosít.			Szállítandó t	A száll. biztosít.			Szállítandó t	A száll. biztosít.			Szállítandó t	A száll. biztosít.			Szállítandó t	A száll. biztosít.		
		HDS	HO	EG		HDS	HO	EG		HDS	HO	EG		HDS	HO	EG		HDS	HO	EG
		eszk.-vel				eszk.-vel				eszk.-vel				eszk.-vel				eszk.-vel		
..... g. löv. e.																				
..... g. löv. e.																				
..... g. löv. e.																				
..... hk. e.																				
..... tü. e.																				
..... k. létü. e.																				
stb.																				
Alárendelteknek össz.																				
HOR-ba																				
Ho. mindösszesen																				

VÉRREL VALÓ ELLÁTÁS

A harctevékenység időszaka	Konzerv vér			Plazma		
	Szükséges	Rendelkezésre áll	Hiány	Szükséges	Rendelkezésre áll	Hiány
A közelebbi feladatig						
A további feladatig						
A harcnap végéig						
A harcnapon összesen						

A HO HVP RÁDIÓHÍRADÁSÁNAK VÁZLATA

A MAGASABBEGYSÉG, EGYSÉG HKSZ TERVE SZERINT

A HO HVP VEZETÉKES ÉS RÁDIÓRELÉ HÍRADÁSA

A MAGASABBEGYSÉG, EGYSÉG HKSZ TERVE SZERINT

